Dyżury aptek i zmiany w Prawie Farmaceutycznym

Jak zaplanować finansowanie, sporządzić analizę potrzeb i legalnie wymusić dyżury aptek po nowelizacji Prawa farmaceutycznego – kluczowe dylematy starostw powiatowych i miast na prawach powiatu

Wideoszkolenie jest skierowane do pracowników starostw powiatowych oraz urzędów miast na prawach powiatu, którzy zajmują się dyżurami aptek.

NOWELIZACJA – ZMIANY W PRAWIE FARMACEUTYCZNYM

Praktyczne wideoszkolenie dla pracowników starostw zajmujących się organizacją dostępności aptek i dyżurów. Uczestnicy dowiedzą się, jak po zmianach w Prawie farmaceutycznym i e-zdrowiu w 2026 r. prawidłowo analizować potrzeby mieszkańców, wyznaczać apteki do dyżurów nocnych i świątecznych oraz ustalać harmonogramy. Ekspertka omówi również finansowanie dyżurów przez NFZ i powiat, zasady zawierania umów i rozliczeń z aptekami, postępowanie w przypadku braku chętnych do dyżurowania, nakładanie kar oraz reagowanie na zmiany godzin pracy, zamknięcie apteki i skargi mieszkańców

W programie m.in.:

- **Zmiany w Prawie farmaceutycznym i e-zdrowiu w 2026 r.** – które zmiany mają znaczenie dla starostw oraz z jakich rejestrów i źródeł danych korzystać przy weryfikacji aptek? Jak sprawdzać status apteki, jej lokalizację, podmiot prowadzący oraz dane potrzebne przy organizacji dyżurów?
- **Analiza potrzeb mieszkańców i dostępności aptek** – jak prawidłowo ocenić, czy dostępność aptek w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy jest wystarczająca? Jakie dane, kryteria geograficzne i informacje od aptek wykorzystać oraz jak udokumentować przeprowadzoną analizę?
- **Finansowanie i rozliczanie dyżurów aptek** – które godziny dyżurów finansuje NFZ, a kiedy koszty ponosi powiat? Jak ustalać wynagrodzenie, zawierać umowy, rozliczać faktury, planować środki w budżecie i postępować przy dodatkowych godzinach dyżuru?
- **Wyznaczanie apteki do pełnienia dyżuru** – jakie kryteria zastosować, gdy zgłosi się kilka aptek, a jak postępować, gdy żadna nie wyrazi gotowości? Czy można wyznaczyć jedną lub kilka aptek i jakie znaczenie mają lokalizacja, dostępność oraz możliwości kadrowe placówki?
- **Nocne i świąteczne dyżury aptek** – jak ustalać godziny i rotację dyżurów, aby mogły być finansowane przez NFZ? Jak postępować z aptekami całodobowymi, dyżurami po godzinie 23, przerwami między zwykłymi godzinami pracy a dyżurem oraz różnymi aptekami na noc i dni wolne?
- **Kontrola wykonywania dyżurów i odpowiedzialność aptek** – co zrobić, gdy apteka nie otworzy się w czasie wyznaczonego dyżuru, nie przekaże wymaganych informacji albo odmówi współpracy? Kiedy możliwe jest nałożenie kary do 2000 zł, kiedy należy żądać zwrotu wynagrodzenia i jak dokumentować nieprawidłowości?
- **Zmiany godzin pracy, skargi i sytuacje awaryjne** – jak reagować na zmianę godzin otwarcia, nagłe zamknięcie apteki, problemy kadrowe, zastępstwa lub zmianę lokalizacji? Kiedy potrzebna jest nowa uchwała, jak informować mieszkańców i jak postępować ze skargami aptek oraz obywateli?

Szczegółowy program szkolenia:

Zmiany w Prawie farmaceutycznym i e-zdrowiu od 1 lipca 2026 r.

- Czy nowelizacja e-zdrowotna od 1 lipca 2026 r. zmienia obowiązki powiatu w zakresie ustalania dyżurów aptek, finansowania i podejmowania uchwał?
- Jakie zmiany w Prawie farmaceutycznym weszły w życie od 1 lipca 2026 r. i które z nich mają znaczenie dla starostw powiatowych?
- Czy zmiany dotyczące danych Osoby Odpowiedzialnej w art. 75 i art. 83 Prawa farmaceutycznego wpływają na praktykę powiatów, czy dotyczą głównie hurtowni farmaceutycznych?
- Z jakich rejestrów i źródeł danych powinien korzystać powiat przy weryfikacji aptek przed ustaleniem dyżurów?
- Czy Krajowy Rejestr Zezwoleń na Prowadzenie Aptek Ogólnodostępnych może być pomocny przy analizie dostępności aptek w powiecie?
- Jak weryfikować status apteki, zmianę nazwy, lokalizacji albo podmiotu prowadzącego przed podjęciem uchwały o dyżurach?
- Jakie dane można wykorzystać przy analizie potrzeb mieszkańców w zakresie dostępności aptek po zmianach w systemie e-zdrowia?
- Czy przy ocenie potrzeb mieszkańców można korzystać z danych rejestrowych, informacji NFZ, WIF, CeZ, BIP oraz danych przekazanych przez apteki?
- Jak zmiany w elektronicznej dokumentacji medycznej, receptach i Kartach Szczepień wpływają na praktykę aptek, w tym aptek prowadzących szczepienia?
- Czy rozwój recepty transgranicznej i karty pacjenta ma praktyczne znaczenie dla aptek działających na terenie powiatu?
- Jakie znaczenie mają zasady bezpieczeństwa danych i komunikacji elektronicznej przy współpracy powiatu z aptekami?

Jakie są zasady finansowania dyżurów aptek?

- Czy dyżury nocne oraz świąteczne będą płatne?
- Jakie godziny dyżuru są objęte finansowaniem?
- W świetle nowych zmian kto będzie opłacał dyżury aptek? NFZ czy starostwo?
- Czy dyżury po godzinie 23 powiat będzie musiał partycypować w koszty?
- Czy w przypadku dodatkowych godzin dyżuru apteki opłatę będzie pokrywało starostwo?
- Skąd pozyskać dofinansowanie na dyżury aptek?
- Czy można uzyskać dofinansowanie od wojewody? Czy w takim przypadku należy złożyć wniosek? Jeśli tak, to jak on powinien wyglądać?
- Jakie kwoty przysługują aptekom za pełnienie dyżurów?
- Jakie są koszty utrzymania całodobowej dostępności aptek?
- Czy apteki mogą negocjować stawkę?
- Co zrobić w przypadku potrzeby całodobowej apteki w miejscowości? Skąd pozyskać środki?
- Czy jeżeli zarząd powiatu uzna, że podane przez apteki godziny pracy nie zagwarantują zaspokojenia potrzeb ludności w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy i określi szerszy zakres godzinowy dyżurów pełnionych przez aptekę, które sfinansowane muszą być ze środków własnych, na jakiej podstawie powiat może wydatkować takie środki? Czy na realizację tego zadania powiat zobowiązany będzie do przeprowadzenia postępowania przetargowego zgodnego z ustawą PZP, czy negocjacji?
- Jak będą finansowane wynagrodzenia?
- Jak interpretować opłaty NFZ za dzień świąteczny oraz za nocny dyżur podczas dnia świątecznego?
- W jaki sposób dokonywać zapłaty aptekom?
- W jaki sposób powinno odbywać się wystawianie faktur?

- W jaki sposób należy zawrzeć umowę z apteką?
- Czy finansowanie ma się odbywać poprzez akt prawny w zakresie zarządu, czy umowy? Jak taka umowa powinna wyglądać?
- W jaki sposób planować budżet przy niepewnej liczbie dyżurów?
- Jaką kwotę należy zabezpieczyć w budżecie i co, gdy środków zabraknie?
- Co w przypadku niezabezpieczenia kwoty – rezerwy czy przesunięcia?
- W jaki sposób wyliczyć możliwe koszty dyżurów?
- Czy podwyżka płacy minimalnej wymusza nowelizację uchwały?
- Czy należy wysłać zapytanie ofertowe?
- Co w przypadku, gdy rada nie zgodzi się z uchwałą o środkach?
- Czy pojawią się kontrole RIO?
- Czy NFZ będzie skłonny podpisać umowę z kilkoma aptekami?
- Czy gminy leżące na terenie powiatu mogą udzielić powiatowi pomocy finansowej na dodatkowe godziny dyżuru?
- Na jakiej podstawie należy zawrzeć umowę z apteką?
- Jeżeli apteka podpisuje umowę z NFZ, to czy podpisuje ją dodatkowo z powiatem?

W jaki sposób należy ocenić potrzeby społeczeństwa?

- Odwołując się do art. 94 ust. 3, kto i na jakiej podstawie stwierdza, że potrzeby ludności nie są zaspokojone?
- Czy wdrożenie zmian należy rozpocząć od analizy potrzeb mieszkańców?
- W jaki sposób zarząd powinien dokonać oceny potrzeb mieszkańców?
- Art. 94 ust. 9 pkt 3 – analiza poziomu zaspokajania potrzeb – jak ją przeprowadzić?
- Czy ocena może opierać się na zapytaniu do aptek?
- Czy referendum wśród mieszkańców będzie odpowiednim sposobem oceny?
- Co powinno się znaleźć w analizie potrzeb?
- Co powinna zawierać analiza dostępności aptek w porze nocnej i w święta?
- Czy dane o sprzedaży leków z aptek są wiarygodnym źródłem potrzeb?
- Jak rzetelnie przeprowadzić analizę zapotrzebowania?
- Co oznacza zapis o „lokalnych uwarunkowaniach geograficznych”?
- Czy są wytyczne co do lokalizacji apteki (centrum, komunikacja)?
- Jakimi narzędziami zarząd powinien dokonać oceny?
- Czy w powiecie z dwoma miastami potrzeba dyżuru w obu?
- Czy zarząd może zdecydować o braku zmian i jak to ogłosić?
- Jak wykonać badanie rynku aptekarskiego?
- Co, gdy godziny aptek nie zaspokajają potrzeb?
- Jaka forma ma mieć analiza – uchwała czy opinia?
- Czy analizy trzeba przeprowadzać co roku?
- Na jakich danych można się opierać, kto je udostępni i które są wiodące?
- Czy ustawowo określono termin, do którego analiza musi zostać opracowana?
- Czy ze wszystkich pacjentów szpital da się wyodrębnić mieszkańców powiatu?
- Jeżeli apteka spełnia oczekiwania mieszkańców, czy mimo braku zmian trzeba sporządzać analizę?
- Czy trzeba weryfikować aptekę całodobową, że spełnia wszystkie kryteria?
- Czy dane NFZ/CeZ o realizacji recept wystarczą do analizy potrzeb?
- Czy analizy musimy dokonać we wrześniu?

Jak wyznaczyć aptekę do pełnienia dyżuru?

- Czy powiat ma wyznaczać dyżury?
- Czy dyżury będą dobrowolne, czy obowiązkowe?
- Jakie są kryteria wyboru apteki?
- Do kiedy apteki mogą zgłosić się do pełnienia dyżurów?
- Czy każda apteka ma zgłosić, czy jest w stanie przyjąć dyżur?
- W jaki sposób należy poinformować apteki o terminie składania oświadczeń?
- W jaki sposób zebrać informacje o pracy aptek? Co jeżeli apteki nie udzielą odpowiedzi?
- Czy dyżury może pełnić jedna apteka?
- Czy zarząd wyznacza w drodze uchwały jedną aptekę do pełnienia dyżurów?
- Ile aptek może być wybranych do pełnienia dyżurów?
- Co w przypadku, gdy gotowość wyrazi kilka aptek?
- Czy można wyznaczyć wszystkie apteki, które się zgłoszą?
- Czy uchwały będą zawsze honorowane przez NFZ?
- Czy NFZ podpisze umowy z aptekami wskazanymi w uchwale?
- Czy apteki co roku do 30 września muszą przekazać zarządowi swój harmonogram?
- Co zrobić w przypadku braku zgłoszenia gotowości do pełnienia dyżurów?
- Czy na aptece będzie można wymusić przyjęcie dyżuru?
- Jak przekonać apteki do dyżurów nocnych?
- Jeżeli nie będzie chętnej apteki, to czy powiat powyżej 40 tys. mieszkańców wyznacza aptekę bez jej zgody?
- Czy w powiecie > 40 tys. zarząd może wyznaczyć aptekę do dyżurów w mieście innym niż jego siedziba?
- Czy zarząd powiatu może wystąpić do apteki o ponowne złożenie oświadczenia (art. 94 ust. 10)?
- Czy apteka może odmówić złożenia oświadczenia?
- Co w sytuacji rozbieżnych informacji z apteki i z WIF?
- Co, jeżeli inspektor farmaceutyczny nie może zweryfikować oświadczenia w zakresie personelu?
- Co w sytuacji, gdy zarząd wyznaczył aptekę, a ta odmawia złożenia oświadczeń?
- Czy oprócz uchwały trzeba z apteką zawierać umowę?
- Czy rada powiatu musi uchylić starą uchwałę, która obowiązywała przed wejściem nowych przepisów?
- Czy można nie brać pod uwagę apteki chętnej, ale odległej od szpitala, i wyznaczyć aptekę przy szpitalu?

Jak ustalić nocne i świąteczne dyżury aptek?

- Jak często apteka może / musi wykonywać dyżur nocny?
- Jak ustalić godziny otwarcia aptek?
- Czy w niedziele i święta powinny odbywać się dyżury nocne?
- Jeżeli apteka jest otwarta do 22-ej, czy dyżur 21-23 uznaje się za 2 h ciągiem?
- Co zrobić, jeśli apteki deklarują dłuższy dyżur niż powiat może sfinansować?
- Czy możliwe jest ustalenie jednej apteki czynnej 24 h na dobę?
- Jeśli apteka otwarta w niedziele i święta, czy można zrezygnować z uchwały?
- Czy dyżury aptek całodobowych należy skrócić?
- Czy apteka dyżurująca może znajdować się poza miastem?
- Co zrobić, jeśli kilka aptek nie zgodzi się na dyżury nocne?
- Dyżur nocny = 2 h (19-23), świąteczny = 4 h (10-18) – praktyczne przykłady.
- Jak uniknąć przerwy między dyżurem świątecznym a nocnym?

- Czy powiat > 40 tys. ma obowiązek dyżurów po 23, gdy apteka czynna 7-23?
- Czy można wyznaczyć dyżury mimo braku personelu wszystkich aptek?
- Jeżeli apteki zamykają się o różnych godzinach, jak ułożyć rotację, by NFZ refundował 21-23?
- Czy NFZ zapłaci, jeśli wyznaczymy dwie apteki w różnych miejscowościach?
- Czy brak uchwały przy aptece całodobowej jest dopuszczalny?
- Czy można wskazać w uchwale tylko dni świąteczne, gdy zwykłe godziny zaspokajają potrzeby?
- Czy powiat może być zobowiązany do dyżurów po 23 mimo braku aptek?
- Co zrobić, gdy apteka pracująca do 18 ma dyżurować 21-23 (przerwa 3 h)?
- Jak podzielić dyżur aptek, aby ich pracę zrefundował NFZ?
- Czy można wyznaczyć różne apteki na dyżury nocne i na niedziele / święta?
- Jeżeli apteka zamykana o 19, czy można jej zlecić dyżur 21-23 na koszt NFZ?
- Czy mimo apteki całodobowej można wyznaczyć drugą w miejscowości oddalonej 30 km od siedziby powiatu?

Jeżeli apteki będą opłacane za pełnienie dyżurów, czy istnieje konieczność dokonywania kontroli?

- Czy w związku z nowymi przepisami będzie konieczność przeprowadzania kontroli aptek?
- Czy będziemy mieć wpływ na to, czy apteki będą wykonywać dyżury, czy nie?
- W jaki sposób dokonywać kontroli? Jak taka kontrola powinna wyglądać? Kto ją powinien przeprowadzić?
- Co zrobić w przypadku, gdy apteka dyżurująca nie otworzy się w niedzielę lub dzień świąteczny?
- Jakie działania podjąć w przypadku, gdy ktoś zgłosi, że apteka nie pełni wyznaczonego dyżuru?
- Co zrobić, jeśli apteka nagminnie nie otwiera się w godzinach dyżuru?
- Czy można złożyć zawiadomienie do prokuratury w przypadku, gdy apteka nie wykonuje dyżurów?
- Kiedy można nałożyć karę do 2000 zł, a kiedy należy żądać zwrotu wynagrodzenia za faktycznie niepełniony dyżur?
- Istnieje możliwość nałożenia kary do 2 tys. zł – od czego zależy ustalenie wysokości kary?
- W jaki sposób wyegzekwować nałożoną karę?
- Gdzie można znaleźć informację o karach?
- Czy nienakładanie kar może być naruszeniem dyscypliny finansów publicznych?
- Czy za brak informacji o gotowości do dyżuru można nałożyć karę? Jaka powinna być jej wysokość?
- Czy nakładamy karę na aptekę, która nie przekaże informacji o rozkładzie godzin pracy?
- Jeżeli po wezwaniu podmiot złoży oświadczenie w 10 dni (zamiast 7) – czy nakładamy karę?
- Czy brak przesłania oświadczenia i odpowiedzi farmaceutów jest podstawą do nałożenia kary?
- Czy przesłanie informacji o brakach kadrowych zwalnia z obowiązku nałożenia kary?
- Co zrobić, gdy apteka nie wykonuje leków recepturowych podczas dyżuru?

Jak powinna się odbywać komunikacja elektroniczna między aptekami a powiatem?

- Jak zapewnić elektroniczną komunikację między powiatem, zarządem i aptekami?
- Czy komunikacja elektroniczna może odbywać się drogą mailową?
- Jak powinno wyglądać zapytanie wysłane drogą elektroniczną do aptek o gotowość do pełnienia dyżuru?
- Czy wiadomość elektroniczna powinna być opatrzona podpisem kwalifikowanym?
- Jak zweryfikować, czy osoba składająca oświadczenie ma do tego uprawnienia?
- Czy wiadomość elektroniczna powinna być przesyłana przez ePUAP?
- Czy o dyżurach i wybieraniu apteki musi być poinformowana inspekcja farmaceutyczna?

- Czy można komunikować się z aptekami drogą listowną zamiast elektroniczną?

Jak poradzić sobie ze skargami od aptek i od obywateli?

- Jak radzić sobie ze skargami aptek w sprawie wyznaczonych dyżurów?
- Co zrobić, jeśli otrzyma się pismo ze skargą od apteki w sprawie ustalonego dla niej dyżuru?
- Co zrobić, jeśli apteka nie ma pracownika, który może pełnić dyżury nocne?
- Co jeśli apteka zgłasza mniejsze przychody przez wydłużone godziny otwarcia?
- Co zrobić, jeśli apteka odmawia dyżuru nocnego ze względów bezpieczeństwa?
- Jak przyjmować i rozpatrywać skargi mieszkańców na zmianę grafików aptek?
- Jak zweryfikować, czy apteka wykonuje leki recepturowe – i co, jeśli tego nie robi?

Jak reagować na zmiany zachodzące w ciągu roku?

- W jaki sposób poinformować społeczeństwo o zmianach dostępności aptek?
- Czy każdą zmianę lub zastępstwo trzeba zatwierdzać nową uchwałą?
- Czy zmiana nazwy lub lokalizacji apteki wymaga nowej uchwały?
- Czy w uchwale można wskazać aptekę rezerwową na wypadek awarii?
- Jak postępować przy zmianie godzin otwarcia apteki – uchwała czy ogłoszenie w BIP?
- Co zrobić w przypadku nagłego zamknięcia apteki (pożar, śmierć właściciela)?
- Obowiązek aptek informowania starostwa o zamknięciu działalności – jak egzekwować?
- Jak zweryfikować faktyczne zamknięcie apteki?
- Gdzie zamieszczać bieżące komunikaty o zmianach dyżurów?
- Co w sytuacji, gdy apteka nie przekaże 30 dni wcześniej informacji o zmianie godzin – kara czy pouczenie?
- Czy można w uchwale zapisać automatyczny mechanizm aktualizacji godzin bez nowelizacji?
- OIA wzywa do uchwały do 30 IV – skąd wynika ten termin?
- Czy uchwałę wyznaczającą aptekę trzeba podjąć do końca roku kalendarzowego?
- Jeśli apteka całodobowa działa od lat – czy co roku trzeba planować jej dofinansowanie z NFZ?
- Jak rozwiązać sytuację, gdy apteka pracująca do 18:00 ma dyżurować 21:00-23:00?

Funkcjonowanie powiatu obwarzankowego

- Czy taki powiat jest zwolniony z ustalania dyżurów i harmonogramów aptek?
- Czy zwolnienie dotyczy wyłącznie dyżurów nocnych/świątecznych, czy także rozkładów godzin pracy?
- Czy powiat może przyjąć uchwałę, że dyżury będą tylko w mieście-siedzibie?
- Czy obowiązek ustalania dyżurów może przejąć miasto na prawach powiatu?
- Czy w powiecie obwarzankowym muszą istnieć apteki dyżurujące w nocy i święta?
- Co, jeśli apteki z gmin zgłoszą chęć dyżurów nocnych – czy powiat musi je uwzględnić?
- Czy powiat nadal sporządza coroczny harmonogram godzin pracy aptek?
- Czy można zawrzeć porozumienie z miastem-siedzibą, aby dyżury odbywały się tylko tam?
- Jeżeli apteka całodobowa w mieście zaspokaja potrzeby mieszkańców, czy uchwała powiatowa jest nadal wymagana?
- Czy NFZ uzna uchwałę wyznaczającą dyżury tylko w mieście-siedzibie?

Prowadzący:

Katarzyna Nadrowska — z wykształcenia prawnik, posiada 25-letnie doświadczenie w pracy w samorządzie. Zagadnieniami z zakresu funkcjonowania aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu zajmuje się od samego początku. Na przestrzeni 25 lat pracy zajmowała się bardzo szerokim zakresem zagadnień między innymi prawa lokalnego, kontroli, współpracy z organami kontroli RIO, NIK, jednostkami organizacyjnymi powiat. Brała udział w organizacji funkcjonowania Nieodpłatnej Pomocy Prawnej na terenie powiatu.

Terminy i szkolenia

Data: 20 stycznia 2027 10:00-15:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną